

Lausuntopyyntö hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttaminen (yliopistosairaalalisä ja siirtymätasauksen muutokset)

Kunnanhallitus 10.10.2022 § 180
563/03.02/2022

Valmistelija

pormestari markku.koskinen@karkola.fi puh. 045 160 4164

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa liitteenä olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta. Hyvinvointialueiden yleiskatteelliseen rahoitusmalliin on tarkoitus lisätä vuodesta 2024 lähtien uusi määräytymistekijä, yliopistosairaalalisä. Lisän perusteella otettaisiin huomioon yliopistollisista sairaaloista aiheutuvia muita sairaaloita korkeampia kustannuksia.

Yliopistosairaalalisän tasoksi ehdotetaan 1,1–1,8 prosenttia sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksesta, mikä on vuoden 2022 tasossa 230 miljoonasta eurosta 370 miljoonaan euroon koko maan tasolla. Esitysluonnoksen vaikutusarviot on laadittu 300 miljoonan euron tasolla (noin 1,45 %). Rahoitus ehdotetaan vähennettäväksi sosiaali- ja terveydenhuollon asukasperusteisen rahoituksen osuudesta. Nettovaikutus yliopistollisia sairaaloita ylläpitäville alueille olisi tällöin 88–144 miljoonaa euroa koko maan tasolla.

Yliopistollisista sairaaloista aiheutuvat korkeammat kustannukset sisältyvät kunnilta siirtyvään koko maan tason rahoitukseen. Ilman erillistä määräytymistekijää rahoitus ei kohdentuisi jatkossa nykytilaa vastaavasti yliopistollista sairaalaa ylläpitäville hyvinvointialueille.

Yliopistosairaalalisän tason olisi vastattava mahdollisimman hyvin nykyistä kuntien kustannuksiin sisältyvää rahoitusosuutta, koska muutoin joko yliopistollista sairaalaa ylläpitävät alueet tai muut hyvinvointialueet joutuvat kattamaan uudessa rahoitusmallissa korkeammat kustannukset palvelujen rahoituksesta.

Kustannuksia otetaan huomioon yleiskatteellisessa rahoituksessa ainoastaan siltä osin, kun niitä ei saada katetuksi muutoin (palvelulaskutus, koulutuksen ja tutkimuksen erillirahoitus, yhteistyöalueiden sopimukset).

Yliopistosairaalalisä otetaan ehdotuksessa huomioon niiden hyvinvointialueiden laskennallisissa kustannuksissa, joissa on yliopistollinen sairaala. Lisäksi lisä koskee yliopistosairaalaa ylläpitävään HUS-yhtymään kuuluvia hyvinvointialueita ja Helsingin kaupunkia.

Esitysluonnoksessa on lausuntokierroksella arvioitavana kolme mallia yliopistosairaalalisän kohdentamiseksi:

- Yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen asukkaiden määrä
- Koko yhteistyöalueen asukasmäärä TAI
- 50 prosenttia yliopistosairaalahyvinvointialueen ja 50 prosenttia yhteistyöalueen asukasmäärän perusteella.

Vaihtoehdossa 2 ja 3 Uudenmaan osalta tarvittaisiin erityissääntelyä. HUS-yhteistyöalueella rahoituksen määrä laskettaisiin koko yhteistyöalueen asukasmäärän perusteella (sis. Päijät-Häme, Kymenlaakso ja Etelä-Karjala). Rahoitus kohdennettaisiin HUS-yhtymään kuuluville hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille niiden asukasmäärien mukaisessa suhteessa.

Vuonna 2023 rahoitus kohdentuu siirtymätasauksen vuoksi vielä käytännössä alueen kuntien toteutuneiden kustannusten perusteella. Laskennallisen rahoituksen määräytymistekijät alkavat siten käytännössä vaikuttaa aluekohtaiseen rahoitukseen porrastetusti vuodesta 2024 lukien. Yliopistosairaalalisän perusteella kohdennettava rahoitus otettaisiin huomioon siirtymätasauksissa vuodesta 2024 alkaen.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä on antanut kielteisen lausunnon.

Lausunto tulee tallentaa lausuntopalvelussa (lausuntopalvelu.fi) julkaistuaan lausuntopyyntöön 12.10.2022 mennessä.

Esittelijä	pormestari Markku Koskinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	Lausuntopalvelu Päijät-Hämeen liitto